

hänseende). — 2) Emottaglig af bildning (i andligt hänseende).

BILDDYRKAN, f. sing. indef. Afgudabilders dyrkande.

BILDDYRKARE, m. 3. 1) En, som dyrkar afgudbilder. — 2) Kristen, som tillbeder bilder af Frälsaren, J. Maria och helgonen.

BILDERBIBEL, m. 2. pl. — *biblar*. Bibelupplaga, prydd med koppar- eller stålstick, som framställa vissa ämnen i Skriften.

BILDERBOK, f. 3. pl. — *böcker*. (mindre brukl.) Bok, prydd med bilder, tafflor i koppar- eller stålstick, litografi, träsnitt, o. s. v.

BILDERGALLERI, ----ri', n. 3. Galleri, der en samling af skulpturarbeten och tafflor, isynnerhet mätningar förvaras. — *Syn.* Museum.

BILDERKABINETT, ----nätt, n. 3. o. 3. Mindre rum, innehållande åtskilliga slags bilder af obetydligare värde, såsom vaxbilder, dockor o. m. d.

BILDERSAL, m. 2. Stort rum, der en samling af skulpturarbeten och tafflor, isynnerhet mätningar förvaras. — *Syn.* Museum.

BILDFORMNINGSKONST, f. 3. Se *Plastik*.

BILDFOT, m. 3. pl. — *fötter*. Ställning, hvar på en bild (isynnerhet bröstbild, men äfven hel figur) står. — *Syn.* Pedestal.

BILDGJUTARE, m. 3. 1) Person, som utför bildgjuterikonsten. — 2) Handtlångare, som biträder honom att förrätta den egentliga gjutningen i formarna.

BILDGJUTERI, n. 3. 1) Konsten att af mjuka eller smälta ämnen, hvilka sedan hårdna, såsom vax, gips, metaller, m. fl., i särskild dertill gjorda formar gjuta hvarjehanda slags bilder (bildstoder, figurer, sirater, vaser, o. d.). — 2) Inrättning, verk med verktyg och redskap, som dertill behövas. — 3) Ställe, der bilder sålunda gjutas. — 4) Sjelfva arbetet, förrättningen dervid. — 5) Bildgjutarens yrke. — 6) Samteliga personer, som utföra det, antingen i allmänhet, i ett land eller i en stad.

BILDGJUTERIKONST, f. 3. Se *Bildgjuteri*, 1.

BILDHANDLARE, m. 3. En, som drifver handel med bilder (bem. 2).

BILDHUGGARAKADEMI, ----mi', f. 3. Akademi, stiftad för bildhuggarkonstens utveckling och förkofran. [Bildt ----.]

BILDHUGGÅRBETE, n. 4. 1) Se *Bildhuggeri*arbete. — 2) (föga brukl.) Sjelfva arbetet, sysselsättningen vid bildhuggarkonstens utöfning. [Bildt ----.]

BILDHUGGARE, m. 3. 1) Konstnär, som utför bildhuggarkonsten. — *Syn.* Skulptör. — 2) Handverkare, som af trä och stundom af andra mjukare ämnen (lera, gips, m. m.) förfärdiga hvarjehanda möbel- och byggnadssirater. [Bildt ----.]

BILDHUGGARJERN, n. 3. Se *Mejsel*. [Bildt ----.]

BILDHUGGARKITT, n. 5. Kitt af gips, stenspolver och lim, som i fria luften snart blir stenhårdt och af bildhuggare begagnas att fylla uppkomna springor. [Bildt ----.]

BILDHUGGARKONST, f. 3. Se *Bildhuggeri*, 1. [Bildt ----.]

BILDHUGGERI, n. 3. 1) a) Konsten att af någon stenart, vanligen marmor, medelst mejsel förfärdiga (hugga) allehanda slags bilder, bildstoder, figurer, o. s. v. Utöfvaren här af konstnär. — *Syn.* Skulptur. — b) Konsten att af trä, stundom äfven af andra mjukare ämnen (lera, gips,

m. m.) förfärdiga hvarjehanda möbel- och byggnadssirater. Utöfvaren här af blott handverkare. — *Syn.* Skulptur. — 2) En bildhuggares (konstnärs eller handverkares) yrke eller skrä. — 3) Dess atelier eller verkstad. — 4) Stället, der atelieren eller verkstaden finnes. — 5) Sjelfva arbetet, sysselsättningen, vid bildhuggarikonstens utöfning. — 6) Konstverk, arbete, pjes, utförd af en bildhuggare (konstnär eller handverkare). Jfr. följ. ord. [Bildt ----.]

BILDHUGGERIARBETE, n. 4. Ett af bildhuggare utfördt arbete, större eller mindre. Brukas mest om arbeten af handverkare, som utföra bildhuggeri (se *Bildhuggare*, 2). Heter bättre Skulpturarbete, om bildhuggaren är konstnär. — *Syn.* Bildhuggararbete. [Bildt ----.]

BILDIG, a. 2. Se *Figurlig*.

BILDIGT, adv. Se *Figurligt*.

BILDNING, f. 2. 1) a) Handlingen, då man bildar. — *Syn.* Bildande. — b) (föga brukl.) Hvad genom denna handling uppkommit. — c) (vetensk.) Något som bildat sig, vanligtvis på ett ifrån allmänna förhållanden afvikande sätt. Förekommer i denna bem. mest i sammansättningar, t. ex. Världbildning. — 2) (fig.) a) Naturenligt utvecklande och fullkomnande af samteliga människans anlag och förmögenheter. I vanlig, inskränkta mening brukas det endast om själens förmögenheter. *Ungdomens, hjertats, förståndets b.* — *Syn.* Uppfostran, Edukation. — b) Den odling, förädling och skicklighet, som sålunda blifvit en menniska bibringad: det ädla, goda, sanna jemte de färdigheter, som i följd af uppfostran eller sjelfstudier finnas hos en person. Bemärkelsen inskränkes äfven här vanligtvis till själens förmögenheter, framför allt förståndet och smaken. *Han har mycken b. Man talar mycket om b., men menar dermed ofta icke annat än den tomma fernissan af ytliga insigter och talanger.*

BILDNINGSANSTALT, m. 3. Inrättning för bibringande af bildning, i ordets mest omfattande bemärkelse, d. v. s. kunskaper, konstfärdighet och sedlig förädling. Har vidsträckt betydelse än Undervisningsanstalt, som inskränker sig till kunskaper och konstfärdighet, utan att innefatta hjertats odling.

BILDNINGSDRIFT, c. 3. (fysiol.) Den kraft, hvarigenom ett organiskt väsende växer och ånyo frambringar skadade delar.

BILDNINGSGRAD, m. 3. Den grad af bildning (bem. 2, b), en person innehar.

BILDNINGSGÅFVA, f. 1. eller

BILDNINGSKRAFT, f. 3. Se *Inbillningskraft*.

BILDNINGSLAG, m. 2. (fysiol.) Den i naturen stadgade lagen för ett organiskt väsendes bildning och utveckling.

BILDNINGSPERIOD, ----öd, m. 3. Viss tidrymd af människolägtets eller en nations andeliga utveckling.

BILDNINGSPROCESS, -- prosa'ss, m. 3. (fysiol.) Fortgången af organiska delars bildning.

BILDPAFF, n. 3. En massa af i vatten upplöst och sönderördt papper, försatt med växt- eller djurlim, och som tryckes i formar, till bilder, dosor, lådor, modeller, m. m. Kallas äfv. Papier maché.

BILDPUNKT, m. 3. (opt.) Stället, der ljustrålarne från ett föremål, återkastade från en buktig spegelyta, samlas till en afbild af detta föremål, antingen framom spegeln, om den är konvex, eller bakom, då den är konvex. Focus.